

Pohlavně přenosné nemoci u dospívajících

MUDr. Martina Skařupová Kubicová

Ambulance praktického lékaře pro děti a dorost, Dětská klinika, Fakultní nemocnice Ostrava

Pohlavně přenosné nemoci (STD) jsou infekce šířící se pohlavním stykem. Rizikovou skupinou jsou dospívající, kteří předčasně začínají se sexuálním životem, experimentují v sexuální oblasti a nedbají na ochranu svého zdraví. Výskyt těchto nemocí se poslední roky v České republice zvyšuje. Některé z těchto nemocí podléhají povinnému hlášení. Od roku 2011 dochází k postupnému nárůstu gonokokové infekce, která v posledních letech převyšuje i počty nakažených syfilis. U dospívajících se v letech 2020 až 2022 nejčastěji vyskytovala právě gonokoková infekce, na druhém místě byla syfilis. V článku jsou přiblíženy zejména pohlavně přenosné nemoci podléhající povinnému hlášení.

Klíčová slova: pohlavně přenosné nemoci, genitál, terapie.

Sexually transmitted diseases in adolescents

Sexually transmitted diseases (STDs) are infections spread by sexual intercourse. Adolescents who initiate their sexual life early, experiment in sexual activities, and do not care about protecting their health are a risk group. The incidence of STDs has been increasing in the Czech Republic in recent years. Some of these diseases are compulsorily notifiable. Since 2011, there has been a gradual increase in the rates of gonococcal infection that have recently even exceeded those of syphilis infection. Between 2020 and 2022, it was gonococcal infection that had the highest rates in adolescents, followed by syphilis. The article particularly deals with STDs that are compulsorily notifiable.

Key words: sexually transmitted diseases, genitalia, treatment.

Úvod

Pohlavně přenosné nemoci (STD – Sexually Transmitted diseases) jsou nakažlivé infekce, přenášené pohlavním stykem. **Mezi klasické pohlavní nemoci**, které se přenáší prakticky pouze pohlavním stykem, patří syfilis, gonorrhoea, ulcus molle, lymphogranuloma venereum a granuloma inguinale. Tyto nemoci podléhají povinnému hlášení. **K ostatním pohlavně přenosným nemocem** se řadí non-gonoroická uretritida, kandidóza, condylomata acuminata, herpes genitalis, AIDS, scabies aj. Z těchto nemocí podléhají hlášení HIV/AIDS, hepatitis B, scabies, pediculosis.

Podle původce můžeme pohlavně přenosné nemoci rozdělit na bakteriální, virové, parazitární, plísňové a protozoární.

Mezi bakteriální STD patří kapavka, syfilis, chlamydiová infekce, ulcus molle, granuloma inguinale, lymphogranuloma venereum, non-gonoroická uretritida.

Virové STD jsou herpes genitalis, HIV/AIDS, HPV, CMV, hepatitida B, D.

Parazitární STD: veš muška, svrab.

Mezi plísňové STD patří kandidóza a mezi **protozoární** se řadí amebóza, giardióza a trichomoníáza.

K rizikovým faktorům přenosu patří prostituce, promiskuita, nechráněný pohlavní styk, drogová závislost, antikoncepce, městská populace, chudoba.

Příznaky, průběh a léčba pohlavně přenosných nemocí u adolescentů se neliší od příznaků, průběhu a léčby dospělých.

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Dermatol. praxi.* 2024;18(2):78-85

<https://doi.org/10.36290/der.2024.016>

Článek přijat redakcí: 26. 3. 2024

Článek přijat k tisku: 29. 4. 2024

MUDr. Martina Skařupová Kubicová

martina.kubicova@seznam.cz